

OBLEWAĆ (24) *vb impf*

o oraz a jasne; -é- (8), -e- (4); -é- *OpecŻyw* (2), *Oczko*, *KochSob*, *SiebRozmyśl GosłCast* (3); -e- *Mącz* (4) (*Cn e pochylone*).

inf obléwać (4). ◇ *praes* 1 sg obléwam (8). ◇ 2 sg obléwász (1). ◇ 3 sg obléwå (4). ◇ 1 *pl* obléwamy (1). ◇ 3 *pl* obléwają (2). ◇ *praet* 3 sg *m* obléwål (1). ◇ 3 *pl m pers* obléwali (1). ◇ *part praes act* obléwając (2).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI(XVIII) w. s.v. oblać*.

Lejąc pokrywać płynną substancją wkoło lub po wierzchu; polewać; offundere, circumfundere Mącz, Calep, Cn; oblinere, respergere Mącz; oppicere Calep; circumluere, perfundere Cn; rigare Vulg (24) : *Circumfundo*, *Wkoło oblewam/ obciekam Mącz* 139d, 140a, 194c, 404b; *Circumfundo – Obliewam. Calep* 198a, 727a.

oblewać kogo, co (8): *Głowie chorey nic zdrowźzego iedno źimna wodá: á przeto rádzą lekarze/ lećie częłto ią oblewać SienLek* 39v; *BielSpr* 74v; *Bywa téż to częłto/ że ci co wychodzą z wánny/ iefli łye łłábfźemi czuią/ chłódną wodą obléwać łye każą Oczko* 28v. *Cf Zwrot*.

oblewać czym (8): *BielSpr* 74v; *Oczko* 28v; *Oppico – Smoła oblewam. Calep* 734a. *Cf Zwrot*.

Zwrot: »łzami (a. łzami) [co] oblewać« [szyk zmienny] (5): *OpecŻyw* 156 [2 r]; *niewiálthá ktora byłá w mieście grzełzną [...] poczęłá oblewać łzami nogi iego [lacrimis coepit rigare pedes eius]/ y wćierác włółami głowy łwoiey Leop Luc* 7/38; *leżę w boleściách obléwáiąc łzami pościel moię: przydźże iuz łam o moy namilźy odkupicielu SiebRozmyśl F; SkarKaz* 160b.

Szereg: »okłádać albo oblewać« (1): *Gdy tedy dźiáło wielkie wypaliź [...] małz ie chłódzić czym chłódnym/ albo źiemią okłádać álbo wodą obléwać BielSpr* 74v.

W przen [kogo, co czym] (5) :

Zwroty: »krwią oblewać« = *ginąc za co* (2): *RejPos* 339; *Krwią drudzy zyfk obléwáią/ Gárdłá ná to odważáią. KochSob* 69.

»oczy łzami oblewać« = *plakać* (1): *Oycowie ciężki łmętek máią/ łwe krwawe oczy łzami obléwáią/ pátrząc ná ciężkie dźiatek łwych konanie ArtKanc* R17v.

»[kogo] płaczem oblewać« = *opłakiwać* (1): *my ciebie [Janie Kochanowski] płaczem łzczódrým oblewamy KlonŻal* B2.

»winem stoły oblewać« = *ucztować* (1): *Ku mey czći/ winy łtoły przypráwné obléwa. GosłCast* 14.

[»żáłością serce swe oblewać«: á patrząc ná morderłtwá y zabijania Chrześciánłkie/ żáłością ferce łwe oblewał SkarŻyw 554 (*Linde*).]

Przen [kogo, co; w tym: czym] (3) (4) : *Czarnéy nocy pośrzódek/ gdy ćieniem obléwa Swiát/ włzelki duch żywiący mile odpoczywa. GosłCast* 31; *Częłto wielki dołtátek/ mátká zbytkóm bywa/ A rołpułtá kocháné ćiałeczka obléwa. GosłCast* 37.

W porównaniu (1): *miły panie: a rozlicznemi pociechami prawie iako ddzem oblewász włłýtki wierne łwoie RejPs* 174v.

Zwrot: »łaską oblewać« (1): *Duch S. [...] iego [dziecięcia] dułżę oczýścia/ y łáłką łwą oblewa/ á odnawia człówieká KarnNap* Bv.

Formacje współrdzenne cf LAĆ.

Cf **OBLEWANIE, [OBLIWAJĄCY]**

DDJ